

Informatiebrief aan de schuldeisers

Januari 2012

In de periode tussen 2008 en 2011, heeft de curatele, naast het actief beheer van de aandelenparticipaties en de onroerende goederen, eigendom van SABENA, zich er voornamelijk op toegelegd om de burgerrechtelijke procedures in Zwitserland en in België, ingesteld tegen de vennootschappen naar Zwitsers recht SAirGroup en SAirlines, verder in staat te stellen (in september en oktober 2010 werd tijdens meer dan 13 zittingen de zaak voor het Hof van Beroep gepleit) en ook de procedures in het kader van het vastleggen van het passief - en in het bijzonder het sociaal passief - te bespoedigen, om aldus zo snel mogelijk het lot te bepalen van de aanzienlijke reserves die werden aangelegd om eventuele aanspraken van ex-werknemers te kunnen honoreren.

I. De procedures gevoerd teneinde de aanspraken van schuldeisers te betwisten en in het passief van het faillissement te verminderen

A. Het sociaal passief

Het afronden van een procedure laat toe om ofwel het dividend uit te keren aan de betrokken werknemer in overeenstemming met het vonnis of arrest dan wel de schuldvordering te schrappen uit het passief en het bedrag van de vrijgevalle reserve aldus te verdelen over de volgende schuldeisers in nuttige rang, waaronder de R.S.Z., de bedrijfsvoorheffing, de Rijksdienst voor Pensioenen, wat ook de kans verhoogt om een dividend te verdelen onder de gewone schuldeisers.

Volgens een vaste praktijk, heeft de curatele rechtsgedingen over bepaalde principekwesties gevoerd om vervolgens het resultaat ervan toe te passen in andere dossiers van dezelfde categorie werknemers.

Een korte samenvatting van de belangrijkste procedures die zijn ingeleid bij de arbeidsgerechten gaat hierna.

1. De weekendisten

Zesenvijftig dossiers van deze categorie zijn afgehandeld in 2010. Er zijn nog vijftien dossiers die niet zijn afgerond. Tot op heden heeft de curatele in deze dossiers de principes toegepast zoals vastgelegd in het arrest gewezen door het Arbeidshof van Brussel op 4 juni 2007.

Bepaalde weekendisten hebben dit voorstel van de curatele evenwel verworpen en hebben de rechtsgedingen voorsnog voortgezet.

2. De langdurige zieken

In alle gevallen van een arbeidsongeschiktheid van meer dan vijf jaar werd beslist het geschil over de gevorderde ontslagvergoeding aan de arbeidsrechtbanken en vervolgens aan het Hof van Cassatie voor te leggen dat een principe arrest heeft gewezen op 22 maart 2011. De

curatele past de tussengekomen oplossing toe op alle gelijkaardige nog hangende rechtsgedingen. Veertien dossiers werden afgerond in 2010 en in 2011 rest er op dit ogenblik 1 dossier dat nog in behandeling is.

3. De verjaarde schuldvorderingen

Binnen deze categorie was het niet mogelijk de reeks geschillen te beslechten door één enkel principe beslissing uit te lokken omdat de feitelijke gegevens en de juridische situaties vaak heel verschillend zijn.

Omdat er zich toch enkele belangrijke principekwesties stelden, werden er procedures gevoerd voor het Hof van Cassatie dat bij arrest van 7 april 2008 een arrest van het arbeidshof van 26 juni 2007 heeft verbroken dat het standpunt van de curatele had verworpen.

De zaak werd verwezen naar het arbeidshof te Luik, die de rechtspraak van het arbeidshof te Brussel heeft bevestigd bij arrest van 14 juni 2010. De curatele heeft derhalve opnieuw een voorziening ingediend bij het Hof van Cassatie dat evenwel nog geen arrest heeft uitgesproken.

4. De schuldvorderingen van de piloten van Sobelair die een ontslagvergoeding vorderen van Sabena berekend op basis van hun dienstjaren gepresteerd bij zowel Sobelair als bij Sabena

In 6 identieke vonnissen van 28 mei 2009 van de arbeidsrechtbank te Brussel bevestigd door arresten van het arbeidshof te Brussel van 4 juni 2010, werden in navolging van het standpunt van de curatele, de vorderingen tot opname in het bevoorrecht passief afgewezen.

Bij arrest van 30 mei 2011, heeft het Hof van Cassatie het cassatieberoep van de piloten verworpen en werd het standpunt van de curatele bevestigd met name dat de anciënniteit verworven bij Sabena ten laste is van de laatste werkgever (Sobelair, vennootschap van dezelfde groep) die het initiatief tot het ontslag heeft genomen. De curatele maakt thans toepassing van de principes weerhouden door dit arrest in de overige identieke dossiers die nog voor de arbeidsgerechten hangen.

5. Beschermden werknemers

Hoewel vaste rechtspraak bevestigd dat er geen discriminatie is ten opzichte van beschermde werknemers in geval van faillissement en in geval van ontslag van alle werknemers van een onderneming, hebben verschillende beschermde werknemers vooralsnog gemeend een rechtsvordering te kunnen inleiden in betaling van een beschermingsvergoeding, waarbij zij aanvoerden dat er tijdens de verderzetting van de handelsactiviteiten onder curatele zou zijn gediscrimineerd geworden in het kader van het collectief ontslag dat het gevolg was van het faillissement.

Over deze twee rechtsvragen heeft de arbeidsrechtbank van Brussel geoordeeld bij vonnissen van 14 juli 2008. In deze vonnissen werden de beschermde werknemers in het ongelijk gesteld. Het arbeidshof te Brussel heeft deze vonnissen bij arresten van 7 juli 2010 bevestigd.

De betrokken werknemers hebben een cassatievoorziening ingediend. Bij arrest van 20 juni 2011, heeft het Hof van cassatie (derde kamer) het cassatieberoep verworpen zodat thans negenenveertig dossiers van deze categorie werknemers beëindigd zijn.

6. De werknemers die een aanvullend Fortispensioen genieten waarvan de reserves voor een deel niet meer werden gespijsd door de werkgeversbijdragen van Sabena

Sommige werknemers vorderen de erkenning van het bevoorrecht karakter van hun pensioenaanspraken.

Zowel de rechtbank van koophandel van Brussel (bij vonnis van 30 augustus 2007) als het Hof van Beroep van Brussel (arrest van 1 april 2010) hebben de stelling van de curatele gevolgd en bevestigen het niet bevoorrecht karakter van de schuldvordering van de bruggepensioneerden.

Zevenennegentig dossiers werden aldus beëindigd in 2010. Er moeten nog vier dossiers worden afgehandeld.

Besluit: in totaal werden er op rang van artikel 19,3° bis Hyp. W. en van artikel 19,4° Hyp. W. tussen 2005 en heden dividenden uitgekeerd voor een bedrag ad. 240.751.304 Euro en blijft er nog van de oorspronkelijk voor meer dan vijftig miljoen Euro aangelegde reserve voor geschillen op deze rangen, een som van 12.245.755 Euro over voor geschillen die nog niet zijn beslecht.

7. De R.S.Z, het fonds tot vergoeding, de bedrijfsvoorheffing en de rijksdienst voor pensioenen (artikel 19, 4 ter hypotheekwet)

Nu nagenoeg het volledige sociaal passief met inbegrip van het vakantiegeld in het bevoorrecht passief werd aangenomen en/of de nodige provisies werden aangelegd voor de nog hangende geschillen, is de curatele vanaf 2008 begonnen met het vastleggen van het passief in de rang van artikel 19,4 ter Hypotheekwet.

Ondanks de invoering van software ontwikkeld door de diensten van de curatele om alle informatie elektronisch door te geven aan het fonds tot vergoeding en de RSZ en ondanks aanmaningen die hen werden verstuurd in 2006 en 2007, hebben deze administraties op zich laten wachten om hun schuldvorderingen te begroten en/of om te reageren op betwistingen en/of vragen van de curatele terzake. De curatele is daarom verplicht geweest zowel schriftelijk als tijdens vergaderingen contact op te nemen met de R.S.Z. en de ontvanger van de dienst bedrijfsvoorheffing om de aanspraken van deze twee belangrijke schuldeisers definitief te kunnen vastleggen in de loop van 2008.

Gelet op de beschikbare middelen, te weten meer dan 200 miljoen Euro (na uitkering van 220 miljoen Euro aan de werknemers in de rang van de artikelen 19.3° bis tot 19.4° Hypotheekwet), heeft de curatele aanvang 2009 aan de rechter-commissaris gevraagd om een eerste voorlopig dividend te betalen aan de schuldeisers aangenomen in de rang van artikel 19.4° ter hypotheekwet. Dergelijke voorlopige dividenduitkering veronderstelde dat zowel de schuldvorderingen van de RSZ, het Fonds tot vergoeding van de ontslagen werknemers, de Rijksdienst voor pensioenen, en de bedrijfsvoorheffing in het passief waren aangenomen en dat de nodige reserves - in bruto en netto - werden aangelegd voor RSZ bijdragen en afhoudingen in de BV op vergoedingen wegens beëindiging van de arbeidsovereenkomsten, die het voorwerp uitmaken van hangende rechtsgedingen en die bevoorrecht zijn op rang van artikel 19,3° bis Hypotheekwet.

Het bedrag van het passief waarop het voorschotdividend op rang van artikel 19,4 ter werd berekend, werd aldus begroot op 233.723.663 Euro en de gunstige evolutie van de realisaties heeft het ook mogelijk gemaakt in juli 2009 een voorschotdividend van 65% aan de drie schuldeisers in de rang van artikel 19.4^oter van de Hypotheekwet (RSZ, bedrijfsvoorheffing, Rijksdienst voor Pensioenen) uit te keren voor een totaal bedrag van 150.489.428 Euro.

Ondertussen is, eveneens in deze rang, benevens een betaling in oktober 2009 van 893.231 Euro, (d.i. 65 % van de aanvullende vorderingen van RSZ en BV op inmiddels definitief aangenomen vorderingen van ex-werknemers na beslechting van de betwistingen), in 2010 een tweede dividend van 10% en in 2011 een derde van 12,5 % betaald geworden van de oorspronkelijk ingediende schuldvordering, zodat op heden het totale dividend uitgekeerd in deze rang (die de laatste rang is van het bevoorrechte passief) 87,5 % van de ingediende schuldvorderingen bedraagt, d.i. de som van 204.438.709 Euro. Daarenboven bedraagt het saldo van de reserve op deze rang de som van 13.967.465 Euro. Normaliter valt te verwachten dat het volledig bevoorrecht passief zal kunnen afbetaald worden in de loop van 2012.

B. Het geschil met de B.T.W. administratie

Sinds faillissementsdatum tot het einde van 2008 heeft de curatele, op verzoek van de ontvanger van de B.T.W., jaarlijks twee BTW-aangiften ingediend om een onderscheid te maken tussen de BTW- rekening zoals die betrekking heeft op de handelsactiviteiten van Sabena tot aan het faillissement en deze die betrekking heeft op de handelsactiviteiten vanaf faillissementsdatum voor rekening van de boedel.

Echter, de aftrek van de vooraf geïnde B.T.W. is slechts toegelaten als de onderneming handelsverrichtingen blijft doen die onderworpen zijn aan B.T.W, wat in het faillissement van Sabena nog steeds het geval is, waardoor op vandaag het terug te vorderen B.T.W tegoed van Sabena in faillissement 37.864 Euro bedraagt.

Op grond van artikel 334 van de programmawet van 27 december 2004 die het mogelijk maakt voor de belastingdienst om schuldvergelijking door te voeren tussen enerzijds B.T.W. tegoeden en anderzijds belastingschulden van de failliete vennootschap - zelfs in afwezigheid van samenhang tussen de schulden en vorderingen - heeft de B.T.W ontvanger de terugbetaling van een deel van de B.T.W-tegoeden verschuldigd aan Sabena in faillissement ingehouden ten belope 742.968 Euro, om dit tegoed vervolgens te compenseren met belastingschulden die open stonden op datum van het faillissement.

De curatele heeft deze compensatie betwist omdat zij van oordeel is dat artikel 334 niet toelaat een compensatie uit te voeren tussen enerzijds een schuld van de failliete vennootschap en anderzijds een B.T.W.-tegoed ontstaan na het faillissement door verrichtingen ten voordele van de boedel die een onderscheiden entiteit is;

Bij arrest van 24 juni 2010 heeft het Hof van Cassatie - in een andere rechtszaak - dit standpunt gevolgd zodat - in het geschil tussen de curatele van Sabena en de administratie - de ontvanger via de raadsman van de administratie bij brief van 3 februari 2011 heeft bevestigd dat alle B.T.W. tegoeden die ten onrechte werden ingehouden zouden worden terugbetaald aan Sabena, wat inmiddels is geschied.

C. Het gewoon passief

Talrijke betwistingen die werden gevoerd over zowel de gegrondheid van de aangiftes van schuldvorderingen als over de toepassing van boeteclausules en andere verhogingen zijn definitief beslecht geworden door eindbeslissingen, waardoor het oorspronkelijk ingediende passief (d.i. behoudens het passief uit de leasingovereenkomsten waarvan hierna sprake) ten bedrage van 1.2 mia Euro definitief kon worden verminderd met een bedrag van 548 mio Euro. Op datum van de redactie van dit verslag blijven er nog voor een bedrag van ongeveer 310 mio Euro geschillen te beslechten en werden er schuldvorderingen voor een totaal bedrag van ongeveer 330 mio Eur definitief aanvaard in het gewoon passief.

Een principegeschil wordt al jaren door de curatele gevoerd met de schuldeisers die opname in het passief vorderen van astronomische schadevergoedingen uit hoofde van de beëindiging, omwille van de intrekking van de vlieglicentie van Sabena, van de leasingovereenkomsten van diverse Airbus vliegtuigen destijds aangegaan voor het uitbouwen van de nieuwe Sabena-vloot en die ofwel niet aantonen schade te hebben geleden naar aanleiding van de beëindiging van de leasingovereenkomst, ofwel de huur en/of de prijs van de wederverkoop van de vliegtuigen, na het weder in bezit nemen ervan, niet in rekening hebben gebracht bij de berekening van de ingediende schadevordering of deze nadien niet hebben aangepast.

De curatele is er in geslaagd om in het afgelopen jaar het principe van deze aftrek te doen aanvaarden door een meerderheid van deze categorie van schuldeisers o.m. door te argumenteren dat de betrokken overeenkomsten die contractueel werden opgesteld als operationele leasings in werkelijkheid financieringen betroffen, gelet op de duurtijd ervan, de controle door Sabena uitgeoefend op het financieringsvehikel en de garanties gesteld door Sabena t.o.v. de betrokken financiers. Aldus kon het ingediende passief ten belope van 1.769 mia Euro ten titel van leasingschulden, reeds definitief worden verminderd met ong. 1.114 mia Euro per eind 2011. Van het resterende bedrag ad. 654 mio € werd reeds een bedrag van ong. 55 mio Euro definitief in het gewoon passief aanvaard en is momenteel nog ong. 600 mio Eur in betwisting. Met de betrokken leasingsschuldeisers worden daarover verder onderhandelingen gevoerd. Voor zover deze onderhandelingen niet kunnen worden afgerond door ofwel de schrapping uit het passief van hun schuldvordering en/of de definitieve aanneming van een gereduceerde schadevordering in het passief, worden de debatten over de door deze categorie van schuldeisers ingediende schuldvorderingen verder in staat gesteld teneinde het geschil vooralsnog door de rechter te laten beslechten.

II. De invordering van activa buiten balans: de geschillen ingeleid door de curatele tegen SAirGroup en haar dochterondernemingen of filialen

1. Burgerlijke procedure voor het Hof van Beroep van Brussel en procedure van tenuitvoerlegging ingesteld voor de rechtbanken van Zurich

Het Hof van Beroep heeft op donderdag 27 januari 2011 een arrest gevelde in het geschil tussen enerzijds de Belgische staat, het FPIM en Zephyr-Fin en de curatele van Sabena en anderzijds de vennootschappen naar Zwitsers recht SAirGroup en SAirlines.

Na onderzoek van de contractuele inbreuken door SAirGroup en SAirlines van de overeenkomsten die door hen werden ondertekend, heeft het Hof beslist dat de curatele terecht de schending van de overeenkomst van 2 augustus 2001 heeft aangevoerd, die werd afgesloten tussen de SAirGroup / SAirlines zich daarbij aansluitend aan de dagvaarding die voor faillissement ingeleid werd voor de rechtbank van koophandel op initiatief van de publieke aandeelhouder.

Deze overeenkomst had in het bijzonder tot doel "het eigen vermogen van SABENA te versterken teneinde '*de belangrijke investering van de aandeelhouders te beschermen*' en hun een voldoende rendement te verzekeren."

Het Hof van Beroep heeft vastgesteld dat:

- SAirGroup/SAirlines de verhoging van het kapitaal van Sabena waartoe zij zich toe verbonden had niet heeft onderschreven ;
- SAirGroup/SAirlines niet heeft voldaan aan de resultaatsverbintenis vervat in artikel 5 van de overeenkomst die voorzag in de terugname, zonder kosten voor Sabena, van de bestellingen geplaatst door deze laatste voor de afname van negen Airbus vliegtuigen.

Het Hof stelde vast dat "*het oorzakelijk verband tussen de schending van de overeenkomst van 2 augustus 2001 en het faillissement van Sabena bewezen is, want zonder de fouten van SAirGroup en SAirlines zou de schade zoals ze nu voorligt, niet zijn veroorzaakt* " en veroordeelde daarom SAirGroup en SAirlines tot de schadeloosstelling van de massa van schuldeisers van het faillissement van Sabena tot beloop van het discontinuïteitpassief bestaande uit de schuldvorderingen ontstaan door de plotsklapse tussenkomst van het faillissement.

Het hof van Beroep heeft vervolgens, op basis van het principe "*le criminel tient le civil en état*" de vordering van de curatele strekkende tot tenlastelegging van het passief van het faillissement op basis van artikel 530 van het wetboek van vennootschappen (d.i. vanwege de vermeende kennelijk grove fouten van SAirGroup en SAirlines in hun hoedanigheid van feitelijke bestuurders van Sabena) voorlopig geschorst.

De Belgische Staat, de FIPM en SA Zephyr Fin hebben bij verzoekschrift van 14 juni 2011 een cassatievoorziening ingediend tegen de beslissing van het Hof van Beroep van Brussel van 27 januari 2011, dat werd betekend op 20 juni 2011 aan de vennootschappen naar Zwitsers recht SAirGroup en SAirlines, aan de vennootschap naar Guernseys recht SIF III en aan de curatoren van het failliete Sabena" die qualitate qua werden opgeroepen in gemeenverklaring van het arrest". SIF III heeft een cassatievoorziening ingediend op 16 juni 2011 betekend op 20 juni 2011 aan de vennootschap naar publiek recht SFPI en aan de verweerders in cassatie of ten minste aan de partijen opgeroepen in gemeenverklaring van het arrest ZEPHYR-FIN, l'état Belge, SAirGroup en SAirlines, de curatoren.

SAirGroup en SAirlines hebben cassatieberoep aangetekend per verzoekschrift van 19 juli 2011 betekend op 20 juli 2011 aan de Belgische staat, SFPI en aan de curatoren in hun hoedanigheid van verweerders in cassatie en aan SIF III, partij opgeroepen in gemeenverklaring van het arrest.

Intussen heeft de curatele in Zwitserland de tenuitvoerlegging aangevat van het arrest van 27 januari van het Hof van Beroep te Brussel door het neerleggen van een verzoekschrift in "exequatur" te Zürich waarvan de gegrondheid reeds een eerste maal werd onderzocht door de Zwitserse rechter die het verzoek slechts zeer gedeeltelijk toekende door een beslissing van 25 maart 2011. Als gevolg hiervan heeft de curatele haar Zwitserse advocaten opgedragen beroep in te stellen tegen deze beslissing, wat ze gedaan hebben op 11 april 2011 bij de kantonrechter van Zürich.

2. Burgerlijke procedure tegen SAirGroup / SAirlines aanhangig voor de hoven en rechtbanken van het kanton Zürich

Dit is het vervolg van de beroepsprocedures in het kader van de rechtsgedingen die in 2002 werden ingesteld om de schuldvorderingen van Sabena in faillissement te laten aannemen in het passief van SAirGroup en SAirlines op basis van contractuele en extracontractuele vorderingen met het oog op het ten laste leggen van het passief, zoals die zowel in Zwitserland als in België werden ingesteld (geschil dat heeft geleid tot de beslissing van het Hof van Beroep van Brussel van 27 januari 2011):

- de vereffenaar van SAirlines heeft zijn conclusies op 6 juli 2010 neergelegd;
- in een "beschikking alvorens recht te doen" van 3 september 2010 heeft de rechter van eerste aanleg Mr. Ziltener de partijen uitgenodigd om enkele artikelen gepubliceerd in de Belgische en Zwitserse pers toe te lichten waarvan hij heeft beslist deze van rechtswege in de debatten te brengen;
- op 11 november 2010 hebben de advocaten van Sabena een conclusie neergelegd in verband met de eerder genoemde beschikking;
- bij beschikking van 22 december 2010 heeft de rechter Ziltener geweigerd een gunstig gevolg te geven aan de eis van Sabena om zichzelf te wraken ingevolge een manifest gebrek aan onpartijdigheid;
- door een verzoekschrift neergelegd op 26 januari 2011 hebben de advocaten van Sabena een beroep ingesteld tegen die beslissing bij het Obergericht van het kanton Zürich;
- Sabena heeft ook diverse rechtsmiddelen ingesteld (zowel bij het Obergericht van het kanton Zürich als bij het Federale Hooggerechtshof - dat uiteindelijk op 1 maart 2010 een beslissing nam ten gunste van Sabena -) tegen beslissingen van rechters van eerste aanleg die het bedrag van de waarborg die door Sabena moet worden betaald voor de juridische kosten astronomisch hoog begrootten;
- op 22 november 2010 heeft Sabena een syntheseconclusie en een inventaris van de stukken in het geschil met de SAirGroup neergelegd;
- bij vonnis van 22 februari 2011 heeft de rechter Ziltener geen toelating verleend - in de procedure van de rangregeling van de schuldeisers - aan de vereffenaars van SAirlines tot opname van de schuldvordering van de curatele die daarom haar Zwitserse advocaten heeft opgedragen binnen de gestelde termijn hoger beroep aan te tekenen;

- Sabena is van oordeel dat de houding van rechter Ziltener onaanvaardbaar want partijdig was gedurende de gehele procedure die heeft geleid tot deze beslissing en diende op 4 maart 2011 een vordering in tot wraking wegens vooringenomenheid bij het Hof van kanton Zürich;
- bij beslissing van 17 maart 2011 heeft de rechtbank deze eis tot wraking verworpen;
- Sabena heeft vervolgens tegen deze beslissing hoger beroep aangetekend bij het federaal hooggerechtshof middels verzoekschrift neergelegd op 5 mei 2011 en heeft de schorsing gevraagd van elke rechterlijke tussenkomst van rechter Zilterer in de procedure van de rangeregeling van de schuldeisers in het passief van de massa van SAirGroup;
- bij beslissing van 18 mei 2011 heeft het federaal gerechtshof het verzoek van Sabena ingewilligd en heeft zij aan rechter Zilterer het verbod op gelegd om ook maar enige rechtshandeling te stellen in het geschil tegen SAirGroup tot aan een einduitspraak ten gronde van het federaal gerechtshof over het wrakingsverzoek.

3.Overzicht van de op 31 december 2011 uit de burgerlijke procedures ontvangen/aangekondigde betalingen aan Sabena

SAirGroup	(ontvangen):	28.308.813 CHF
SAirLines	(ontvangen) :	19.061.529 CHF
	(aangekondigd) :	10.324.995 CHF
Swisscargo	(ontvangen) :	14.547.630 CHF
Flight Lease	(ontvangen) :	328.560 CHF
TOTAAL		72.571.527 CHF

4. Strafrechtelijke procedures aanhangig bij de rechtbanken van Zürich

A. Historiek van de procedure

- De curatele van Sabena heeft in november 2004 een strafrechtelijke klacht neergelegd tegen de voormalige bestuurders van de SAirGroup en SAirlines wegens oplichting, wanbeheer, valsheid in geschrifte, valse informatie over de handelsactiviteiten, voordelen toegekend aan bepaalde schuldeisers en schending van de boekhoudwet en vervolgens werden conclusies neergelegd op dd. 5 november 2008 en 11 februari 2009 voor de rechtbank van het kanton van Zürich en op 6 mei 2010 voor het Obergericht van het kanton van Zürich.

- Het openbaar ministerie van het kanton van Zürich heeft het strafonderzoek in twee delen gesplitst, namelijk een deel dat betrekking had op "het wanbeheer" en een deel over "de boekhouding";
- Bij beslissing van 4 juni 2007 heeft het Bezirksgericht van Bülach alle verdachten van alle aanklachten vrijgesproken van de betichting inzake wanbeheer;
- Omdat volgens het advies van de Zwitserse advocaten van Sabena het dossier opgebouwd door het parket elke vorm van overtuiging mistte, heeft de curatele van Sabena geen beroep aangetekend tegen de beslissing van 4 juni 2007;
- Met betrekking tot het tweede aspect, dat betrekking heeft op de boekhouding, heeft het openbaar ministerie van het kanton Zürich bij twee beschikkingen tot de buitenvervolginstelling beslist;
- Sabena is tegen de twee beschikkingen van buitenvervolginstelling in hoger beroep gegaan voor het Hof van Beroep van Zürich;
- Naar aanleiding van deze beroepen heeft het Hof van Beroep van Zürich in een arrest van 6 mei 2010 de beroepen van Sabena verworpen in twee onderscheiden beslissingen, maar met een vrijwel identieke inhoud;
- Binnen de wettelijke beroepstermijn van 30 dagen, heeft Sabena tegen die twee beslissingen een beroep ingesteld bij het federaal hooggerechtshof ;
- Het federale Hooggerechtshof heeft de ontvankelijkheid van het hoger beroep erkend bij kennisgeving van 1 juli 2010; de zaak is nog in behandeling maar het openbaar ministerie heeft reeds stelling genomen in zijn memorie neergelegd op 4 januari 2011 en de advocaten van Sabena hebben geantwoord door het neerleggen van een memorie van antwoord op 2 februari 2011.

B. Redenen van het verwerpen van de twee beroepen van Sabena door het Hof van Beroep van Zürich en vervolg van de procedure (beroep voor het federaal hooggerechtshof)

Zoals blijkt uit de overwegingen van de beslissingen van het Hof van Beroep van Zürich van 6 mei 2010, werden de beroepen van de curatele verworpen omwille van formele kwesties, met name omdat de failliete massa van Sabena niet de kwaliteit van burgerlijke partij zou hebben. Volgens het Hof van beroep van Zürich zou de failliete massa geen benadeelde partij zijn in de zin van het Zwitserse wetboek van strafvordering en bezit ze bijgevolg niet de hoedanigheid van burgerlijke partij. Daarom zou ze niet gerechtigd zijn om partij te zijn in de strafprocedure en om in beroep te gaan tegen een beslissing van buitenvervolginstelling.

Door deze vermeende afwezigheid van hoedanigheid in hoofde van Sabena is het Hof van Beroep van Zürich niet inhoudelijk ingegaan op de argumenten ten gronde opgeworpen door de curatele tegen de twee beschikkingen van buitenvervolginstelling genomen door het openbaar ministerie.

Tegen deze beslissingen heeft de curatele beroep ingesteld bij het federaal Hooggerechtshof, een rechtsmiddel dat specifiek de kwestie van de hoedanigheid van partij in de strafprocedure

(actieve procesbevoegdheid) betreft, teneinde door het federaal Hoogerechtshof te doen vaststellen dat Sabena moet worden toegelaten in de strafprocedure als burgerlijke partij. In geval van een positief antwoord op deze vraag, zal het federaal Hoogerechtshof de beslissingen van het Hof van Beroep van Zürich tenietdoen, wat deze laatste niet enkel zal dwingen om de curatele toe te laten als partij in de procedure, maar ook om de inhoudelijke gronden door de curatele ingeroepen in haar beroep tegen de twee beschikkingen van buitenvervolginstelling genomen door het Openbaar Ministerie te onderzoeken.

In het licht van het voorgaande, en om de redenen hierboven vermeld, is het duidelijk dat de inhoudelijke gronden ingeroepen door Sabena in het kader van de twee beroepen die ze heeft ingesteld voor het Hof van Beroep van Zürich tegen de twee beschikkingen van buitenvervolginstelling niet zijn onderzocht, waarbij het Hof zich heeft beperkt tot het vaststellen dat, volgens haar, Sabena niet de hoedanigheid had van burgerlijke partij en niet in beroep kon gaan tegen de genoemde beslissingen.

III. Het actief beheer van het vastgoedpatrimonium en van de overige nog te realiseren activa

A. De nog te realiseren activa

Gezien de huidige stand van het faillissement en meer bepaald in afwachting van de afhandeling van de gerechtelijke procedures opgestart door de curatele, waakt deze laatste er intussen over dat de nog niet gerealiseerde activa maximaal opbrengsten genereren door het verhogen van hun rendabiliteit teneinde een financieel resultaat te verkrijgen dat een veelvoud is van het resultaat dat zou zijn behaald indien deze activa onmiddellijk na het faillissement zouden zijn tegelde gemaakt en de opbrengst ervan zou zijn belegd bij de Deposito-en Consignatiekas in afwachting van het vastleggen van het bevoorrecht passief in rang van artikel 19,4 ° ter van de Hypotheekwet en van het gewoon passief.

Het herstellen van bepaalde door een gebrek aan onderhoud verkommerde onroerende activa leverde niet enkel een verhoogde huurwaarde op maar biedt ook uitzicht op meerwaarde bij de toekomstige realisatie van de activa.

1. De vliegtuigmotoren

De contracten van klein en groot onderhoud van de vliegtuigmotoren werden gesloten met respectievelijke TAP en Sabena Technics teneinde ze in een perfecte operationele staat te houden.

Aangezien de activiteiten van het faillissement nog voor meerdere jaren niet kunnen worden beëindigd als gevolg van lopende rechtszaken en intussen de schuldeisers in de rang van artikel 19.3 °bis en 19,4 ° van de Hypotheekwet en de schulden van de massa volledig werden betaald, werd de beslissing genomen om de motoren op de "spot" markt te verhuren (o.a. aan Lufthansa, TAP, Swiss Technics, Brussels Airlines, enz ...) zodat bovenop de netto huurprijs de waarde die de verkoop van de motoren zou hebben opgeleverd in 2002 kan worden behouden dan wel verhoogd door een voortdurende upgrading ervan (dankzij o.m. de

voorschotten voor onderhoud gestort door de huurders) en het optimaal gebruik maken van het herstel van de markt, onder andere in Azië, en dit in functie van hun latere verkoop.

Het betreft de motoren van de reservevliegtuigen die SABENA gebruikte om haar AIRBUS vloot te ondersteunen en deze aanpak kan worden beschouwd als een handeling van goed beheer in afwachting van de realisatie ervan, hetgeen discipline en deskundigheid vraagt, met name bij het opstellen van de contracten en de administratieve afhandeling ervan.

De luchtvaartactiviteit kent een gestage groei, waardoor een aantal luchtvaartmaatschappijen over te weinig reservemotoren beschikken, hetgeen de vraag naar het huren van motoren bevordert.

De totale facturatie van deze verhuring voor de periode 2002 tot 2011 liep op tot 52.953.727 USD.

Door het feit dat zich eind 2011 een uitzonderlijke opportuniteit heeft voorgedaan werd beslist een motor van het type CFM 56-B te verkopen; de prijs ervan zal in de resultaten van februari 2012 worden opgenomen.

2. Vastgoedpatrimonium

Het herstel van bepaalde door een gebrek aan onderhoud verkommerde gebouwen, eigendom van Sabena, leverde niet enkel een verhoogde huurwaarde op maar, zoals is gebleken, ook een aanzienlijke meerwaarde voor de toekomstige realisatie ervan. Dit geldt met name voor de herwaardering op basis van de huidige marktwaarde van het onroerend goed in Kinshasa doordat de vastgoedprijzen in het centrum van de stad in de periode vanaf 2006 op zeer aanzienlijke wijze zijn gestegen.

Het grootste deel van de gerenoveerde villa's en appartementen werd opgeleverd in 2006 en 2007, en het hele onroerend goed complex kon worden verhuurd aan zeer voordelige marktprijzen, gezien het economisch herstel dat gepaard ging met de hervonden politieke stabiliteit.

Het geheel van de uitgevoerde investeringen werd al in 2009 terugverdiend door middel van ontvangen huur, zodat, bij een herschatting in 2010, de waarde van het vastgoed verzesvoudigd bleek in vergelijking met 2002. De massa heeft t.e.m. 2011 een totaal bedrag van 11.085.350 USD aan huurgelden kunnen innen.

Het vastgoed in Zaventem heeft ook een erg belangrijke evolutie ondergaan. Inderdaad, door een collectieve inspanning van de curatele en van het Sabenapersoneel, werden de ruimtes die werden gebruikt voor de activiteiten van het faillissement verhuisd naar de hangar achter het gebouw 45 en dit naar aanleiding van zowel de overdracht van het gebouw SABENA HOUSE aan Brussels Airport vanaf 1 januari 2009 als van de verhuring van alle kantoorruimtes aan Brussels Airlines tijdens de overgangperiode die met zes maanden op de voorziene planning kon worden vervroegd, wat de inkomsten uit de huur van SABENA HOUSE heeft doen stijgen. Via de dochteronderneming Sabena Building worden de kantoorruimtes van het gebouw 45 verhuurd aan Jet Air en dit in principe tot 2020.

B. Actief beheer van investeringen in verbonden vennootschappen

De curatele herinnert eraan dat ze over het algemeen - als onderdeel van haar activiteiten in dochterondernemingen - heeft gezorgd voor:

- het behoud en gebruik van overdraagbare verliezen o.m. door het belastingeffect van schuldkwijtscheldingen onderhandelt als deel van de financiële herstructurering geheel of gedeeltelijk te neutraliseren;

- het behoud van concessies teneinde met TBAC (voormalige BIAC) over hun overdracht tegen gunstige voorwaarden aan overnemers te kunnen onderhandelen evenals de tenlastelegging aan de Belgische staat van eventuele kosten van grondbezoedeling;

-de curatele heeft in principe niet het beheer van de dochterondernemingen uitgeoefend door middel van bestuursmandaten in de respectievelijke raden van bestuur, aangezien zij er in de meeste gevallen de voorkeur aan gegeven heeft, omwille van specifieke competenties, onafhankelijke bestuurders aan te duiden, maar de curatele was wel als waarnemer in tal van raden van bestuur aanwezig.

Voor de overdracht van haar aandelen werd voor de dochterondernemingen voor het faillissement beroep gedaan op een investeringsbank teneinde een prospectus te laten uitvoeren, de data room en het due diligence proces te organiseren en het beantwoorden van vragen gesteld aan de directeurs van de dochterondernemingen. Deze taken worden thans uitgevoerd door de curatele, wat in het bijzonder voor de dossiers van Sabena Technics en van de hotels, toeliet om aanzienlijke kosten besparingen door te voeren.

Hierna volgt een overzicht van de uitgevoerde werkzaamheden:

a. SABENA HOTELS

Dankzij de door curatele de gevolgde strategie werd er zowel een financiële als organisatorische en technische reorganisatie doorgevoerd, zodat het beheer van de hotelgroep onder de naam "SABENA HOTELS" winstgevend is geworden, waardoor haar capaciteit van autofinanciering werd verhoogd en de investeringen nodig voor het beantwoorden aan de noden van de klant konden uitgevoerd en de bezettingsgraad gehandhaafd en zelfs verhoogd.

Deze inspanningen waren essentieel opdat de hotels aantrekkelijk zouden blijven in het licht van de geplande overdracht van de aandelen van de vennootschappen waarin de hotels werden ondergebracht.

Tot op heden bezit SABENA HOTELS enkel nog de aandelen van de "Compagnie des Hotels Africains" die het Memling hotel in Kinshasa uitbaat.

Gezien de opkomende concurrentie vanwege de nieuwe hotelvestigingen in Gombé, werden in dit hotel sinds 2002 zonder onderbreking belangrijke renovatiewerken uitgevoerd en dit tot grote tevredenheid van de klanten (zie de informatiebrief van 2007 voor wat betreft de aard van de werken). In 2011 werd de renovatie van de omgeving rond het zwembad en van het lokaal van de room service beëindigd en werd er een extra stroomgenerator van 650 KVA aangekocht om aan de talrijke stroomonderbrekingen het hoofd te kunnen bieden. Ook werden alle vaste telefoontoestellen en TV's vervangen. Het laatste onderdeel van het

investeringsplan, t.w. de vervanging van het buizenstelsel van de air conditioning, de renovatie van de publieke wc's, de vervanging van het meubilair van lobby en bar en van de gordijnen, overgordijnen en bedspreiën van drie verdiepingen zal tegen eind 2012 beëindigd zijn.

De beste barometer is in dit opzicht de bezettingsgraad (om en bij 80%) en het feit dat het Memling hotel een prestigieuze instelling blijft en een verplichte bestemming voor zakenmensen, vertegenwoordigers van NGO'S, voor internationale ambtenaren, politici en Congolese topambtenaren. Dankzij deze investeringen en de inspanningen voor de opleiding van het personeel zijn de resultaten van de activiteiten van de dochteronderneming CGHA die het hotel exploiteert constant gebleven.

Ook moet worden opgemerkt dat de prijs van de verkoop van de aandelen die SABENA bezit in de vennootschappen die de hotels uitbaten opnieuw in het patrimonium van SABENA zal terechtkomen onder de vorm van een liquidatiebonus - in het kader van de toekomstige vereffening van de holding SABENA HOTELS -, wanneer alle participaties die ze bezit zullen verkocht zijn, wat niet zal gebeuren voor 2013, d.i. nadat alle schulden van de dochteronderneming CGHA uit hoofde van leningen vóór faillissement zullen zijn terugbetaald aan SABENA.

De beschikbare liquiditeiten in de exploitatiemaatschappij van het Memling hotel zullen ook terugkeren in het faillissement van SABENA en dit zonder de roerende voorheffing van 20% dankzij het (her)activeren van de in 1994 door SABENA toegestane lening die blijkbaar voor het faillissement in de boeken was afgeschreven. Het saldo van deze lening van 16.560.364 Euro (op datum van het faillissement), bedraagt tot op heden 1.267.749 Euro, met het gevolg dat op 31 december 2010, de netto inkomsten uit de exploitatie van het Memling hotel hebben toegelaten een totaal van 15.292.615 Euro te betalen aan Sabena in faillissement, zodat te verwachten is dat, zoals hierboven vermeld, het saldo van deze lening verschuldigd aan SABENA normaal zal zijn betaald bij het afsluiten van de rekeningen 2012, wat dan zou moeten toelaten om de procedure voor de verkoop van dit hotel in 2013 op te starten.

b. dochteronderneming AVIARE in Luxemburg (verzekeringen)

Deze participatie is een 100 % dochter van SABENA en heeft zijn hoofdkantoor in Luxemburg. Haar activiteit valt binnen de verzekering- en herverzekeringsactiviteiten. Er werden geen nieuwe polissen onderschreven sinds november 2001 als gevolg van het faillissement van hun voornaamste aandeelhouder zodat de vennootschap zich sinds die tijd in een situatie van "run-off" bevond.

Het bedrijf heeft geen handelsactiviteiten meer uitgeoefend buiten deze van het aanvaarden van schadegevallen doorgegeven door de verzekeringsmaatschappijen. Onder het toezicht van de curatele zijn alle schadegevallen behandeld geworden en konden de dossiers worden afgesloten. Een bedrag van 1.130.061,27 USD kon aldus worden geïnd door de boedel van Sabena na de schadeloosstelling van alle slachtoffers.

Deze vennootschap zal in de loop van 2012 in vereffening worden gesteld dan wel, indien mogelijk, de aandelen van de vennootschap ervan verkocht. Het behoudt een eigen vermogen van 334.215 Euro op 31 december 2011 waarvan 260.000 Euro belegde liquiditeiten.

c. De ingewikkelde procedure van vereffening van de vennootschap SABBEL op de Bermudas

Ook dit bedrijf is een 100% dochter van SABENA, waarvan de activiteit viel binnen de verzekering- en herverzekeringsactiviteiten en waarvan de hoofdzetel gevestigd was op de Bermudas.

SABENA in faillissement heeft in 2009 en 2010 ingevolge de overdracht - in de vorm van een liquidatiebonus - van een schuldvordering van SABBEL op SABENA HOTELS een bedrag van 10.962.738 Euro gerecupereerd.

De uittredingsprocedure uit het statuut van verzekeringsmaatschappij werd in 2010 aangevangen en de vennootschap werd in vereffening gesteld. Deze werd inmiddels afgesloten door de betaling van een bonus van 47.403 Euro aan SABENA.

d. HRS

Deze vennootschap waarin Sabena een minderheidsparticipatie houdt, heeft als activiteit de aanleg, het beheer en de exploitatie op de luchthaven Brussel-Nationaal van het distributiesysteem van vliegtuigbrandstof, de opslag ervan en de hieraan verbonden diensten. Ze heeft als bijzonder kenmerk dat ze wordt bestuurd als ware het een coöperatieve vennootschap paritair beheerd door verdelers van petroleumproducten en luchtvaartmaatschappijen.

De A aandelen zijn voorbehouden voor luchtvaartmaatschappijen, dat wil zeggen bedrijven die het luchttransport als voornaamste doel en als feitelijke hoofdactiviteit hebben en die deze activiteiten ook permanent uitoefenen op de nationale luchthaven in Zaventem.

De B aandelen zijn voor de petroleummaatschappijen, dat wil zeggen bedrijven die op een permanente wijze vliegtuigbrandstof verkopen en leveren op de nationale luchthaven in Zaventem.

Aangezien Sabena reeds in staat geweest is een aantal aandelen te verkopen aan bedrijven actief op de luchthaven, zoals DHL, TUI en DAT zal er moeten gewacht worden op nieuwe luchtvaartmaatschappijen die zich vestigen in Zaventem om de rest van de aandelen te verkopen. Intussen blijft SABENA dividenden ontvangen in verhouding tot haar huidige participatie, tw. voor een totaal van 483.881 Euro tot 2010 zowel als vergoedingen als bestuurder die in totaal t.e.m. het jaar 2010, 53.545 Euro bedragen; ook kon een deel van haar aandelenparticipatie worden verkocht voor een bedrag van 187.056 Euro.

e. De deelname van SABENA in het kapitaal van de vennootschap naar Nigeriaans recht " NIGERIAN AVIATION HANDLING COMPAGNY LIMITED" afgekort "NAHCO"

SABENA heeft in 1988 de 160.000 aandelen overgenomen (8% van het kapitaal van 2.000.000 NAIRA) die de vennootschap Amerikaans recht PANAM bezat in het kapitaal van NAHCO. NAHCO is een handlingvennootschap waarvan de hoofdzetel is gevestigd in de internationale luchthaven van LAGOS maar die ook vestigingen heeft in regionale hoofdsteden van dit land.

De toenmalige aankoopprijs was 480.000 NAIRA, zijnde 3.955.200 BEF of 3 NAIRA per aandeel. [1 NAIRA = 8,24 BEF]

Deze aankoop liet SABENA - in haar hoedanigheid van aandeelhouder, samen met andere luchtvaartmaatschappijen - toe te genieten van een jaarlijkse korting van 10%, zijnde 2.000.000 NAIRA op de prijzen van de handlingoperaties op de luchthaven van LAGOS.

Deze korting werd gegeven aan alle luchtvaartmaatschappijen die aandeelhouder zijn van deze vennootschap zodat zij aldus van een bevoorrecht statuut konden genieten temeer daar NAHCO als monopolist belangrijke winsten realiseerde.

Het bestuur van SABENA heeft destijds geoordeeld dat de investering zou worden terugverdiend op 3 jaar.

Deze investering werd goedgekeurd door het Koninklijk Besluit van 25 maart 1988 op basis van motieven vermeld in het rapport van de koning dat stelt dat : "*Het is meer geschikt voor luchtvaartmaatschappijen, waaronder Sabena, om sommige activiteiten complementair aan de daadwerkelijke luchtvaartexploitatie te maximaliseren, waaronder de investering in aandelen en het beheer van de vennootschappen, waarvan het statutair doel is gerelateerd aan hun industriële sector.*"

Na deze operatie was het kapitaal van NAHCO als volgt samengesteld:

- NIGERIAN AIRPORT AUTHORITY (NAA)	: 60 %
- Air France	: 12,5 %
- British Airways	: 12,5 %
- DHL	: 7 %
- SABENA	: 8 %

De buitenlandse luchtvaartmaatschappijen hadden met andere woorden 40% van het kapitaal tot aan de verkoop van aandelen van Air France en SABENA in december 2007.

Dankzij de opeenvolgende kapitaalverhogingen is het aandeel van SABENA in het kapitaal als volgt gestaag gegroeid:

- 800.000 gewone aandelen in 1991
- 2.000.000 gewone aandelen in 1993
- 2.400.000 gewone aandelen in 1994
- 12.000.000 gewone aandelen 1997

om op het moment van de overdracht 60.000.000 aandelen te bereiken, wat 8% vertegenwoordigd van het kapitaal van NAHCO.

Sinds het faillissement werkte de curatele zeer nauw samen met de vertegenwoordigers van de luchtvaartmaatschappijen teneinde aan een best mogelijk prijs de aandelen van SABENA te verkopen en dividenden te ontvangen (terwijl de andere luchtvaartmaatschappijen deze niet innen) en om op elk moment informatie te kunnen beschikken over het beheer van de vennootschap.

Aldus werden ook contacten onderhouden met de algemene directie van NAHCO.

Ondanks het feit dat SABENA geen operationele activiteit meer had, heeft ze het mandaat van bestuurder kunnen behouden wat heeft bijgedragen tot het beeld van een werkelijke partner zodat ze niet verplicht was om haar aandelen over te dragen in nadelige omstandigheden.

Door de politieke instabiliteit en onzekerheid van Nigeria, de crisis in het luchtvervoer sinds september 2001, het aanvragen van "*Chapter 11*" van vier grote Amerikaans luchtvaartmaatschappijen en de moeilijke verhouding tussen de luchtvaartmaatschappijen-aandeelhouders binnen NAHCO en de publieke aandeelhouder FAAN ("Federal Airport Company of Nigeria") is de activiteit van NAHCO gestagneerd en hebben de audit diensten van SABENA de participatie gewaardeerd op 500.000 Euro zodat de intenties van de Nigeriaanse regering om haar meerderheidsaandeel te privatiseren door de introductie van aandelen op de beurs van Lagos pas werd geconcretiseerd gedurende het jaar 2006.

Het is door deze omstandigheden, dat de curatele, in plaats van de aandelen tegen een goedkope prijs van de hand te doen, er de voorkeur heeft aan gegeven zonder meerwaarde op lange termijn deze aan te houden in de wetenschap dat de waarde van de aandelen in 2002 op het laagste punt was en dat deze alleen maar kon toenemen ten gevolge van de economische groei op wereldvlak en in Afrika in het bijzonder. De beslissing van de curatele niet uit NAHCO te treden in moeilijke tijden en het mandaat van bestuurder aan te houden werd bijzonder gewaardeerd door het bestuur van NAHCO zodat het bestuur de curatele niet alleen de nodige financiële informatie verschafte maar Sabena ook betaling kreeg van dividenden terwijl de andere aandeelhouders slechts werden betaald door korting te krijgen op de handlingprijzen. Tenslotte ontving de curatele ook waardevolle hulp bij het veiligstellen van de verkooptransacties zoals hieronder beschreven.

Het wachten heeft de massa der schuldeisers van Sabena toegelaten sinds het faillissement en dankzij de materiële hulp van andere luchtvaartmaatschappijen met een afdeling ter plaatse volgende dividenden te ontvangen:

- 2005 en 2006 : $8\% \times 9.000.000 \text{ NAIRA} = 7.200.000 \text{ naira} \times 2 = \mathbf{74.534,50 \text{ EURO}}$
- 2004 : $8\% \times 72.431.000 \text{ NEIRA} = 5.794.480 \text{ NAIRA} = \mathbf{37.526 \text{ USD}}$
- 2003 : $8\% \times 120.598.896 \text{ NEIRA} = 9.887.912 = \mathbf{67.500 \text{ USD}}$
- 2002 : $8\% \times 107.865.528 \text{ NEIRA} = 8.629.528 \text{ NEIRA} = \mathbf{56.959,69 \text{ USD}}$

Het dividend over het boekjaar **2001** bedroeg **62.215 USD en** werd uitgekeerd in Brussel op **januari 2003**; het dividend over het boekjaar **2000** ten belope van 5.890.232 NAIRA of **51.000 USD** werd ter plaatse betaald in **december 2001**.

Deze status quo zoals die door de curatele was gewild, was gebaseerd op de vaststelling dat de zaken op een dag zouden opleven en dat de waarde van de aandelen de positieve evolutie van de wereldhandel zou volgen, het herstel van de Nigeriaanse economie en de groeiende behoefte aan vervoer in het bijzonder. Het is overigens dezelfde filosofie die de curatele heeft gevolgd in de verkoop van het departement "HANDLING" van SABENA op de nationale luchthaven in Brussel.

NAHCO werd bovendien vanaf 2003 geconfronteerd met grote moeilijkheden met haar publieke aandeelhouder (60%) FAAN waarvan de vertegenwoordigers in de raad van bestuur systematisch een strijdig belang hadden met NAHCO en bij deze laatste bovendien regelmatig in conflict kwam met de publieke overheden in het kader van haar dagelijkse activiteit.

NAHCO, haar aandeelhouders en haar cliënten hadden dan ook belang bij een privatisering omdat de vergaderingen van de raad van bestuur werden gemonopoliseerd door dit overheidsperspectief en dit ten koste van fundamentele kwesties over de operationele activiteiten van de onderneming en haar toekomst.

Het was pas veel later dat de Nigeriaanse regering haar voornemens heeft gerealiseerd om haar meerderheidsaandeel te privatiseren door een aandelenintroductie op de beurs van Lagos.

Om hiertoe te komen waren meerdere inspanningen nodig van de verschillende gesprekspartners. De curatele moest - om de belangen van de massa te beschermen de zaken zeer goed opvolgen en dit door het aangaan van een dialoog met de andere buitenlandse maatschappijen die ter plaatse over een bijkantoor en een lokale staf beschikten - wat niet meer het geval was bij SABENA - waardoor het merendeel van de tijd waardevolle informatie kon worden doorgegeven,

Er werden vergaderingen georganiseerd tussen de vier buitenlandse maatschappijen waaronder in SABENA house en er werden tal van conference calls gehouden met als doel de krachten te bundelen en een gemeenschappelijk standpunt in te nemen en een omgeving te creëren voordelig voor de overdracht van alle of een deel van de aandelen in het kapitaal, want omdat ze erin dat de publieke autoriteiten uiteindelijk een economisch traject voor het bedrijf zullen volgen.

Ondertussen was er een ander lokaal handlingbedrijf opgericht op de luchthaven van LAGOS, zijnde SAHCOL, die een exploitatievergunning is verleend die rechtstreeks concurreert met de activiteit van NAHCO.

Bovendien gingen de relaties met de lokale autoriteiten verder achteruit en deden er zich grote incidenten voor in het bestuur, door enerzijds het ontslag - na tussenkomst van de publieke aandeelhouder FAAN- van de Directeur-Generaal, wat de luchtvaartmaatschappijen ertoe verplicht heeft lokale advocaten te raadplegen teneinde hun belangen te beschermen en de te nemen bewarende maatregelen in te schatten.

FAAN, die 100% in handen van de Nigeriaanse staat, was had zich tot onder andere tot doel gesteld de klanten van NAHCO af te leiden in het voordeel van de vennootschap SAHCOL, directe concurrent op de LAGOS luchthaven.

Deze crisis werd uiteindelijk afgewend en dankzij het verderzetten van de inspanningen kon de privatisering van de aandelen van FAAN worden gerealiseerd, wat heeft toegelaten aan de groep van luchtvaartmaatschappijen die 40% had van het kapitaal om meerderheidsaandeelhouder te worden, gezien de verwatering van de FAAN participatie te midden een meerderheid aan aandeelhouders en gezien de aanzienlijke waardering van hun aandelen.

Wanneer de verkoop van de aandelen van FAAN effectief was doorgevoerd, is het landschap van de aandeelhouders en de raad van bestuur ingrijpend veranderd door het inbrengen van nieuw privékapitaal in de plaats van overheidskapitaal, wat tegelijkertijd de aanwezigheid van nieuwe bestuurders in de raad van bestuur met meer ervaring in de zakenwereld heeft toegelaten.

Het is na deze ontwikkelingen dat de curatele een eerste poging heeft gedaan om de lokale markt te verkennen. Contacten werden gelegd en het is met behulp van een advocatenbureau te Lagos dat een groep van Nigeriaanse investeerders zich heeft gemanifesteerd om de participatie van SABENA in NAHCO te verwerven voor een bedrag van 5.000.000 USD, voorhoudend dat een kapitaalsverhoging zou worden gepland op korte termijn, wat voor gevolg zou hebben dat de participatie zou verwateren en waardoor - nog steeds volgens hen - het potentieel aan lokale investeerders zou verdwijnen. Dit aanbod toont eens te meer dat het beleid om het nodige geduld aan de dag te leggen loont aangezien de curatele een prijs van veertig maal de oorspronkelijke inzet heeft kunnen bekomen.

Na overleg met haar partners en een lokale makelaar heeft de curatele dit op het eerste zicht verleidelijk aanbod afgewezen, van mening zijnde dat het enerzijds te vroeg was voor de ontwikkeling van een effectenmarkt voor het aandeel en dat anderzijds de ontwikkeling van de luchthaven van Lagos de winstcapaciteit van NAHCO en dus ook haar beurswaarde enkel nog zou verhogen.

In oktober 2007 kreeg de curatele kennis van de intentie van Air France zich te ontdoen van een deel van haar aandelen die ze bezat in NAHCO. Air France was in onderhandeling met een groep lokale investeerders en de prijs die zij boden was 16,50 NEIRA, terwijl de koers van het aandeel op de beurs 17,50 NEIRA was volgens de makelaars van Air France.

Gelet op de heropleving van de aandelenmarkten en de onzekerheid op de internationale financiële markten, heeft de curatele beslist om investeerders te zoeken buiten de beurs voor de verkoop van de aandelen van SABENA, een verkoop te Lagos via een makelaar vertoonde niet de vereiste garanties voor de werkelijke ontvangst van de prijs. Moeizame onderhandelingen hadden plaats gedurende de maand december 2007 en uiteindelijk werd een akkoord gesloten tussen kerst en nieuwjaar aan een uitzonderlijke prijs van 16,5 NEIRA per aandeel, zijnde een totale prijs van 8.000.000 USD.

Door in eerste instantie te weigeren te verkopen werd aldus een meerwaarde van 3.000.000 USD ten opzichte van het vorige bod gerealiseerd.

Dat de curatele geluk heeft gehad blijkt uit het feit dat 15 dagen later de zwarte maandag van de financiële markten plaatsvond.

f. Atraxis België NV

Er wordt aan herinnerd dat dit bedrijf officieel gezamenlijk werd beheerd door de Swissair-groep en door SABENA en dat ze informaticadiensten leverde voor de hele Sabena-groep.

Deze diensten werden gefactureerd tegen kunstmatig hoge tarieven (boven de marktprijzen), en de vennootschap is meteen in moeilijkheden gekomen na het verdwijnen van de moederbedrijven SAirservices en Sabena en terwijl de filialen opnieuw moesten aanknopen met een "stand alone" rendabiliteit.

De Zwitserse vereffenaars van de moedermaatschappij SAirservices (nu Atrib Group) die 50% van de aandelen bezat, waren niet in staat om de slechte financiële toestand (die aanleiding heeft gegeven tot geschillen) te herstellen en de curatele heeft de controle van de activiteiten verworven in april 2002 en heeft beslist in een eerste fase de activiteiten in "going

concern” te vereffenen, na het doorvoeren van een sociaal plan en mits een tijdelijke (winstgevende) voortzetting van de activiteiten.

Op 31 december 2007 restte er nog in het passief een geschil van betwiste schuldvorderingen van voor 2002 terwijl met betrekking tot de aanspraken van de vereffenaars van Atrib Group, een dading werd gesloten in die zin dat deze elke aanspraak lieten vallen en dat Atraxis België NV afzag van een juridische vordering tot schadevergoeding als verantwoordelijk voor het deficitair beheer voor 2002.

Zo werd aan Sabena de mogelijkheid verleend om de andere helft van de aandelen te verwerven voor een bedrag van 350.000 Euro, wat haar toegelaten heeft om de verrichtingen van de vereffening af te handelen voor eigen rekening en aldus bevrijd te zijn van de schuldvorderingen van de Atrib-Group; in de loop van 2012 zal deze vennootschap in vereffening worden gesteld waardoor aan Sabena een liquidatiebonus van ongeveer 1 miljoen Euro zal kunnen worden uitgekeerd.

Het college van curatoren